

JUSTITSMINISTERIET

Udlændinge- og Integrationsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 7. december 2020
Kontor: Sikkerhedskontor I
Sagsbeh: Tenna Overby
Sagsnr.: 2020-0032/40-0448
Dok.: 1709936

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 146 (Alm. del), som Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg har stillet til justitsministeren den 9. november 2020. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra ikkemedlem af udvalget (MFU) Kristian Thulesen Dahl (DF).

Nick Hækkerup

/

Jesper Hagen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 146 (Alm. del) fra Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for den østrigske regerings planer om at lukke radikale moskeer i landet samt vurderer, om det er muligt at gennemføre lignende tiltag i Danmark? Der henvises til artiklen »Østrig vil lukke radikale moskeer efter angreb i Wien«, berlingske.dk, den 6. november 2020”

Svar:

1. Det er dybt forfærdeligt, hvad vi har set i Østrig og Frankrig. Jeg har derfor forståelse for de østrigske myndigheders ønske om at tage alle nødvendige skridt for at opklare den alvorlige forbrydelse, som er overgået landet.

Den østrigske regering præsenterede den 11. november 2020 en ”anti-terrorpakke”, som bl.a. lægger op til, at der skal skabes bedre muligheder for nedlukningen af ekstremistiske og religiøse foreninger i forbindelse med terrorpropaganda og lignende.

Østrig har Justitsministeriet bekendt ikke på nuværende tidspunkt præsenteret konkrete lovforslag som opfølgning på præsentationen af ”anti-terrorpakken”.

2. Med hensyn til muligheden for at lukke moskéer har Justitsministeriet forstået spørgsmålet således, at der spørges til muligheden for at opløse en eventuel forening bag en moské i Danmark.

Det følger af grundlovens § 78, stk. 1, at borgere har ret til uden forudgående tilladelse at danne foreninger i ethvert lovligt øjemed. Hvis en forening derimod har et ulovligt øjemed, vil foreningen kunne opløses ved dom efter reglerne i § 78.

Opløsning forudsætter dog, at der foreligger en forening i grundlovens forstand. Hvis der ikke er tale om en forening, er der ikke noget at opløse.

Grundlovens § 78, stk. 2, indeholder en bestemmelse om, at foreninger, der virker ved eller søger at nå deres mål ved vold, anstiftelse af vold eller lignende strafbar påvirkning af anderledes tænkende, bliver at opløse ved dom. Det er den almindelige opfattelse, at § 78, stk. 2, pålægger myndighederne

en pligt til at rejse en sag ved domstolene til opløsning af foreninger, der er omfattet af bestemmelsen.

En forening, der er omfattet af grundlovens § 78, stk. 2, vil også være omfattet af § 78, stk. 1.

Det afgørende for, om der er grundlag for at søge en forening opløst ved dom, er derfor, om foreningen har et "ulovligt øjemed" i grundlovens § 78, stk. 1's forstand, og ikke om den "virker ved eller søger at opnå [sit] mål ved vold, anstiftelse af vold eller lignende strafbar påvirkning af anderledes tænkende", jf. § 78, stk. 2.

Opløsning af en forening ved dom kræver således, at den pågældende forening udgør en forening i grundlovens forstand, at foreningen har et ulovligt øjemed, herunder eventuelt at den søger at nå sit mål ved vold, og at der kan føres bevis herfor i forbindelse med en eventuel opløsningssag.

En forening skal i almindelighed forstås som et samvirke mellem en kreds af personer, som foregår i et nærmere bestemt øjemed efter visse regler, der regulerer spørgsmålet om foreningsmedlemmers indbyrdes forhold og forholdet til omverden. Det er antaget i den statsretlige teori, at foreningsbegrebet er ganske vidt. Om der er tale om forening i grundlovens forstand, beror på en konkret vurdering.

Om en forening kan siges at have et ulovligt øjemed, og dermed kan opløses ved dom, må efter Justitsministeriets opfattelse bero på en samlet vurdering, hvor der lægges vægt på samtlige forhold, som er egnede til at belyse foreningens formål, virksomhed og midler.

3. Center for Terroranalyse (CTA), som er en del af Politiets Efterretnings-tjeneste (PET), vurderer i den seneste Vurdering af terrortruslen mod Danmark fra marts 2020, at terrortruslen mod Danmark er alvorlig. Den seneste tids begivenheder i Østrig og Frankrig samt den offentlige debat bl.a. herhjemme giver ifølge PET ikke anledning til at ændre på denne vurdering. Det er dog samtidigt CTA's vurdering, at den seneste tids begivenheder giver anledning til bekymring.

PET følger nøje udviklingen i trusselsbilledet i Danmark og udlandet, og vurderer løbende, hvad udviklingen giver anledning til, og regeringen er selvsagt altid klar til at drøfte, om vi kan gøre mere for at holde Danmark sikker.